

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžr/15/2017
Identifikačné číslo spisu: 1014202123
Dátum vydania rozhodnutia: 18.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014202123.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci navrhovateľa: T., zastúpeného AK MS s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Galandova 3, 811 06 Bratislava, zastúpenej JUDr. Miloslavom Šimkovičom, advokátom, proti odporcovi: Okresný úrad Senec, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Hurbanova 21, 903 01 Senec, za účasti: 1.) C. I., bytom E. XX, XXX XX K., 2.) C. I., bytom E. XX, XXX XX K., 3.) C. G., bytom E. XX, XXX XX K., 4.) Z. I., bytom E. XX, XXX XX K., 5.) Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova 36, 817 15 Bratislava, v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. j.: OU-SC-PLO/2014/3831-1/774/Ko z 20. novembra 2014, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 12Sp/88/2014-47 zo 7. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 12Sp/88/2014-47 zo 7. februára 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozsudku len „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým uznesením podľa ust. § 250p Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) odmietol návrh navrhovateľa z dôvodu, že bol podaný neoprávnenou osobou.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že nespochybniteľným je fakt, že navrhovateľ nie je účastníkom konania podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) - nie je oprávnenou a ani povinnou osobou v zmysle tohto zákona. Tým nie je podľa krajského súdu naplnená ani podmienka § 14 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“).

Ďalej uviedol, že navrhovateľ odvodzoval svoje postavenie v konaní pred odporcom s poukazom na § 14

správneho poriadku (podľa ktorého účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.). Z logického výkladu tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že pre existenciu účastníctva v správnom konaní nepostačí iba tvrdenie osoby, (ktorá sa za účastníka správneho konania považuje), že z dôvodov § 14 ods. 1 správneho poriadku je účastníkom takéhoto konania. Súčasne musia totižto existovať skutkové či iné (právne) okolnosti, z ktorých možno vyvodiť záver o postavení osoby, ktorá podľa osobitného predpisu nie je účastníkom konania, ako účastníka prebiehajúceho konania. A to práve s poukazom na znenie cit. § 14 ods. 1 správneho poriadku.

Ako to vyplýva z administratívneho spisu odporcu, tento po zrušení svojho rozhodnutia z 13. septembra 2013 vo veci účastníctva navrhovateľa nevydal v tomto smere žiadne rozhodnutie. Vo veci vydané meritorne rozhodnutie doručil navrhovateľovi avšak iba „na vedomie“, z ktorého postupu možno podľa krajského súdu dôvodne predpokladať, že navrhovateľa za účastníka nepovažoval. Podľa názoru súdu však pochybil, ak o účastníctve navrhovateľa v konaní opätovne nerozhodol.

Krajský súd sa ďalej zaoberal otázkou, či navrhovateľ bol alebo nebol účastníkom konania pred odporcom, t. j. či bol alebo nebol oprávnený k podaniu opravného prostriedku voči napadnutému rozhodnutiu. Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľ nebol účastníkom konania pred odporcom, preto navrhovateľ nemôže byť účastníkom konania pred súdom postupom podľa § 250 ods. 1, 2 O. s. p.

Ďalej uviedol, že ustanovenie § 14 ods. 1 správneho poriadku, resp. § 250 ods. 1, 2 O. s. p. ako predpoklad účastníctva osoby, ktorá s poukazom na obsah osobitného zákona účastníkom konania nie je, stanovuje, že takáto osoba bude či môže byť vydaním meritorneho rozhodnutia dotknutá na jej právach, chránených záujmoch alebo povinnostiach. Konštatoval, že v prípade navrhovateľa ani v priebehu konania pred odporcom a ani v konaní pred súdom takáto situácia nenastala. Dôvodil, že bez toho ako rozhodol odporca v predmetnej reštitučnej veci, takéto rozhodnutie sa nemohlo dotknúť chránených záujmov navrhovateľa, či jeho povinností.

Nehnutelnosti ktoré boli predmetom napadnutého rozhodnutia prešli procesom rozčlenenia na nehnuteľnosti parc. č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX, ktoré nadobudol navrhovateľ kúpnyimi zmluvami do svojho výlučného vlastníctva.

Dôvodil, že žiadnym (pozitívnym či negatívnym) rozhodnutím odporcu nemohli byť práva či právom chránené záujmy navrhovateľa dotknuté, nakoľko vlastnícke právo k vyššie konkretizovaným nehnuteľnostiam nemôže byť navrátené. Status quo navrhovateľa k jeho vlastníctvu predmetných nehnuteľností (pozemkov) ostáva nezmenené. Táto skutočnosť bola odporcovi známa minimálne od vypracovania identifikácie parciel zo 16. mája 2011, pričom ani do vydania napadnutého rozhodnutia nedošlo k jej zmene.

Krajský súd dodal, že navrhovateľ ani v priebehu konania pred odporcom a ani v podanom návrhu nikdy nekonkretizoval, ako by vo veci vydaným rozhodnutím mohli byť jeho práva, oprávnené záujmy či povinnosti dotknuté.

Záverom uviedol, že nakoľko nehnuteľnosti parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX vlastnícky patriace výlučne navrhovateľovi ako fyzickej osobe už v čase konania pred odporcom nemohli byť navrátené žiadateľom o navrátenie vlastníctva z dôvodu § 6 zákona č. 503/2003 Z. z., akýmkoľvek rozhodnutím odporcu nemohol byť narušený status quo navrhovateľa. S poukazom na uvedené nebol navrhovateľ účastníkom konania aplikáciou § 14 ods. 1 správneho poriadku, resp. (zo strany súdu) § 250 ods. 1, ods. 2 O. s. p.

Ak navrhovateľ aj napriek tomu, že nebol účastníkom konania pred odporcom podal voči napadnutému

rozhodnutiu odporcu opravný prostriedok - návrh, takto vzniknutú situáciu krajský súd nemohol posúdiť inak ako tak, že návrh bol podaný na to neoprávnenou osobou, preto podľa § 250p O. s. p. podaný návrh odmietol.

O trovách navrhovateľa krajský súd rozhodol v súlade s analogickým použitím § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd nepriznal právo na náhradu trov konania ani žiadateľom o navrátenie vlastníctva. Zúčastnené osoby sa k návrhu nevyjadrili, pričom podanie AK advocatus zo 6. septembra 2016, označené ako „Vyjadrenie žiadateľov reštitučného nároku ako účastníkov konania k odvolaniu T.. arch. B. C.“, v rámci ktorého je uvedené, že si uplatňujú trovy konania, krajský súd neakceptoval, nakoľko i napriek výzve súdu z 22. novembra 2016 na založenie procesných plnomocenstiev do súdneho spisu k ich predloženiu nedošlo.

II.

Proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p., keď v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 písm. a), f) a h) O. s. p., z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa nesprávne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V podanom odvolaní navrhovateľ uviedol, že nezákonnosť a nesprávnosť napadnutého uznesenia krajského súdu vidí v tom, že súd nad rámec svojej právomoci a podstaty toho, čo je predmetom občianskeho súdneho konania a správneho súdnictva podľa piatej časti O. s. p. nedôvodne a arbitrárne posudzoval skutočnosti, ktoré sú v právomoci a v kompetencii iného orgánu - správneho v rámci správneho konania a na základe svojho nezákonného postupu odvolanie odmietol z dôvodu, že žalobca podľa názoru súdu nie je účastníkom správneho konania, čo sám svojvoľne a arbitrárne určil súd, pričom poukázal na ust. § 135 ods. 2 O. s. p.

Podľa navrhovateľa obsahuje odôvodnenie napádaného uznesenia viacero nepreskúmateľných a svojvoľných záverov, je vnútorne argumentačne rozporné. Poukázal na str. 5 odôvodnenia, kde uviedol, cit.: „Ako vyplýva z administratívneho spisu odporcu, tento po zrušení svojho rozhodnutia z 13.9.2013 vo veci účastníctva navrhovateľa nevydal v tomto smere žiadne rozhodnutie. Vo veci vydané meritórne rozhodnutie doručil navrhovateľovi avšak iba na vedomie, z ktorého postupu možno dôvodne predpokladať, že navrhovateľa za účastníka nepokladal. Podľa názoru súdu však pochybil, ak o účastníctve navrhovateľa v konaní opätovne nerozhodol.“

Skutkový stav vyplývajúci zo správneho konania krajský súd s poukazom na uvedené odôvodnenie posúdil v rozpore s administratívnym spisom prvostupňového správneho orgánu, arbitrárne, v rozpore s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ustanoveniami O. s. p. a správneho poriadku, čím podľa jeho názoru porušil právo účastníka na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 Listiny základných práv a slobôd. Vo viacerých smeroch je podľa navrhovateľa napádané uznesenie nepreskúmateľné.

Ďalej navrhovateľ poukázal na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, pričom iným orgánom je v tomto prípade príslušný správny orgán.

V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 22/02 zo 16. apríla 2003, kde v odôvodnení nálezu Ústavný súd Slovenskej republiky dôsledne riešil problematiku účastníctva správneho konania, z ktorého jasne vyplýva, že toto rozhodnutie (t. j. procesné rozhodnutie

o tom, kto je alebo nie je účastník správneho konania) je vecou jedine rozhodnutia orgánu inej právnej ochrany - správneho orgánu, a to v rámci správneho konania, nie súdu.

V správnom konaní ako vyplýva z administratívneho spisu bolo dňa 13. septembra 2013 vydané rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Senci č. j. 3831/2004/774/Ko, v ktorom prvostupňový správny orgán rozhodol, že navrhovateľ nie je účastníkom správneho konania. Následne proti tomuto rozhodnutiu navrhovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Okresný úrad Bratislava rozhodnutím sp. zn. OU-BA 2/16892/2013 z 28. novembra 2013 tak, že napádané rozhodnutie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu sa týkalo priamo rozhodnutia účasti v konaní, kde druhostupňový správny orgán v odôvodnení na str. 3 jasne vyslovil právny názor cit.: „OPÚ SC ako prvostupňový správny orgán nepostupoval v celom konaní v súlade s ust. § 3, § 14, § 21, § 22, § 46 a § 47 zákona o správnom konaní.“ Rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu na str. 4 obsahovalo aj to, že v zmysle § 59 ods. 3 správneho poriadku je Okresný úrad Senec, pozemkový a lesný odbor viazaný právnym názorom odvolacieho orgánu.

Okresný úrad v nasledujúcom období opätovne nerozhodol o účasti navrhovateľa. Podľa názoru navrhovateľa v zmysle záväzného právneho názoru vyplývajúceho z rozhodnutia Okresného úradu Bratislava sp. zn. OU-BA 2/16892/2013 z 28. novembra 2013 Okresný úrad Senec s navrhovateľom následne konal ako s účastníkom správneho konania, kedy bolo rozhodnutie Okresného úradu Senec č. j.: OU-SC-0/2014/3831-1/774/Ko z 20. novembra 2014 riadne doručované právnomu zástupcovi navrhovateľa, teda ako účastníkovi konania.

Z napádaného uznesenia krajského súdu je podľa navrhovateľa aj absolútne nepreskúmateľné z akého právneho dôvodu a podľa akého ustanovenia právneho predpisu mal podľa názoru krajského súdu prvostupňový správny orgán opätovne rozhodovať o účasti, ak rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu túto otázku, t. j. účasti navrhovateľa v správnom konaní právne vyriešilo a bolo pre prvostupňový správny orgán právne záväzné, a následne prvostupňový správny orgán už s navrhovateľom ako s účastníkom riadne konal a doručil mu rozhodnutie. Dôvodil, že o procesnej otázke, kto je alebo nie je účastník správneho konania môže rozhodnúť jedine správny orgán v rámci správneho konania, nie súd, a navyše podľa jeho názoru nepreskúmateľnými a nedôvodnými názormi v občianskom súdnom konaní.

Ďalej konštatoval, že bol a je v správnom konaní účastník v zmysle § 14 správneho poriadku, podľa ktorého účastníkom správneho konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Predmetom preskúmania rozhodnutia správneho orgánu v tomto konaní nebolo procesné rozhodnutie či navrhovateľ je alebo nie je účastníkom správneho konania, ale preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu v merite veci, v ktorom navrhovateľ je účastníkom konania, o čom bolo už skôr rozhodnuté.

Záverom uviedol, že krajský súd najskôr v jednej časti odôvodnenia napádaného uznesenia zaujal názor, že správny orgán pochybil, lebo opätovne nerozhodoval o účasti, následne sám súd nad rámec svojej právomoci a v rozpore s ustanoveniami O. s. p., správneho poriadku rozhodol a svojimi arbitrárnymi tvrdeniami spochybnil aktívnu legitímáciu navrhovateľa na podanie opravného prostriedku voči rozhodnutiu správneho orgánu, je podľa jeho názoru jasným porušením základných práv účastníka garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a to práva na spravodlivý proces, právnej istoty ako aj legitímneho očakávania, pričom je v rozpore s ustálenou judikatúrou.

Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napádané uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

III.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca vo svojom písomnom vyjadrení z 21. marca 2017. V predmetnom podaní po opise priebehu správneho konania sa vyjadril, že navrhovateľ T.. Q.. B. C., nie je v tomto konaní podľa zákona č. 503/2003 Z. z. oprávnenou osobou podľa § 2 a taktiež nie je povinnou osobou podľa § 3 zákona. O účasti konania podľa zákona č. 503/2003 Z. z. rozhodol bývalý Obvodný pozemkový úrad v Senci rozhodnutím č. 3831/2004/774/Ko dňa 13. septembra 2013, ktoré v rámci odvolacieho konania nadriadený orgán zrušil rozhodnutím pod zn. OU-BA 2/16892/2013.

Ďalej uviedol, že z dôvodu prebiehajúceho konania na Okresnom súde v Pezinku o určenie vlastníckeho práva pod č. 4C/928/2008 bývalý Obvodný pozemkový úrad v Senci rozhodnutím č. j. 1167-342/2008-Lu dňa 4. augusta 2008 prerušil konanie vo veci až do času skončenia konania na súde.

Poukázal na to, že T.. Q. B. C. opakovane podával podnet na Okresnú prokuratúru o prešetrenie zákonnosti konania vo veci reštitúcie. Na základe upozornenia prokurátora Pd 195/14/1103-3 z 20. októbra 2014 rozhodol v zmysle skôr uvedených skutočností.

Podľa názoru odporcu, v reštitučnom konaní z predložených listín je dostatočne preukázané, že T.. Q. je účastníkom konania pre Okresným súdom v Pezinku v konaní o určenie vlastníctva. Z tohto titulu mu bolo rozhodnutie zaslané na vedomie. Z listín predložených ku konaniu je preukázané, že u častí pôvodnej parcely podľa prídelu Q. evidované v registri C-KN ako časti parciel č. XXXX/XX, č. XXXX/XX a č. XXXX/XX sú zákonné prekážky na navrátenie vlastníctva. V prípade priznanej reštitúcie žiadateľom nároku žalovaný by vydal rozhodnutie o priznaní práva na náhradu pre zákonné prekážky podľa § 6 ods. 1 písm. a), čím by vlastnícke práva k C-KN parcelám navrhovateľa neboli dotknuté.

Ďalej sa vyjadril k hmotnoprávnej stránke veci. Vyjadril zároveň svoj názor, že reštitučné konanie podľa zákona č. 503/2003 Z. z. nenahrádza konanie o určenie vlastníctva, ktoré v tomto prípade súčasne prebieha na Okresnom súde v Pezinku pod sp. zn. 4C/928/2008.

Záverom navrhol, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu potvrdil.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadrila aj zúčastnená osoba v 5. rade - Slovenský pozemkový fond v podaní z 20. marca 2017. Zúčastnená osoba stručne uviedla, že opravný prostriedok bol podaný navrhovateľom, ktorý nebol na toto podanie oprávnený s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ nebol a ani nemohol byť účastníkom konania pred správnym orgánom, ktorý preskúmané rozhodnutie vydal. Z dôvodu, že predmetom odvolacieho konania je otázka výlučne procesného charakteru, ponechal posúdenie odvolacích dôvodov, obsiahnutých v odvolaní navrhovateľa z 27. februára 2017 v celom rozsahu na úvahe odvolacieho súdu.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p. v spojení s § 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného č. j.: OU-SC-PLO/2014/3831-1/774/Ko z 20. novembra 2014, ktorým bolo rozhodnuté vo veci žiadateľov - Z. a dedičov po zomrelom C. I. v reštitučnom konaní, kde žalovaný rozhodol podľa ust. § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. tak, že žiadateľom nenavracia vlastníctvo a neposkytuje právo na náhradu za nehnuteľnosti, nakoľko neboli splnené podmienky prechodu nehnuteľnosti na čl. štát v rozhodujúcom období v lehote od 25. februára

1948 do 31. decembra 1989, niektorým zo spôsobov uvedených v ust. § 3 zákona č. 503/2003 Z. z. Predmetom reštitučného nároku boli nehnuteľnosti v k. ú. K. podľa výmeru o vlastníctve pôdy.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odvolací súd zistil, že z identifikácie parciel vyhotovenej Okresným úradom Senec, katastrálnym odborom č. j. 320-314/13 z 25. novembra 2013 vyplýva, že časti pozemkovoknižných parciel č. XXXX a č. XXXX, ktoré boli označené v prídelovom konaní ako prídel A6 v súčasnosti ako časti parciel registra C- KN č. XXXX/XX a č. XXXX/XX prešli do vlastníctva iných fyzických osôb a časť parcely registra C- KN ako parc. č. XXXX/XX prešla do vlastníctva právnickej osoby. V súčasnosti sú predmetné parcely evidované na LV č. XXXX, č. XXXX a č. XXXX v prospech iných osôb.

Navrhovateľ je vlastníkom pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX a XXXX/XX o celkovej výmere XXX.XXX m², ktoré nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi TEAM PROJEKT, s. r. o. a navrhovateľom, t. z. je vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom reštitučného konania (časť parc. č. XXXX).

Ďalej odvolací súd zistil, že navrhovateľ oznámil žalovanému dňa 11. mája 2012, že v reštitučnom konaní, ktorého účelom a cieľom je rozhodnutie o vlastníctve uplatnených pozemkov, sú predmetom reštitučného nároku i pozemky, ktoré sú v jeho výlučnom vlastníctve, preto je jeho vlastnícke právo bezvýhradne dotknuté. Oznámil, že zo zákona má postavenie účastníka a žiadal vtedy konajúci Obvodný pozemkový úrad Senica, aby s ním konal. Obvodný pozemkový úrad Senica následne vydal rozhodnutie č. j.: 3831/2004/774/Ko z 13. septembra 2013, že navrhovateľ nie je účastníkom reštitučného konania, nakoľko dospel k záveru, že v reštitučnom konaní sa nekoná a ani nebude konať o právach alebo právom chránených záujmoch navrhovateľa, ani niet predpokladu, že jeho práva alebo právom chránené záujmy a povinnosti môžu byť rozhodnutím v reštitučnom konaní podľa zákona č. 503/2003 Z. z. priamo dotknuté.

V samotnom rozhodnutí ďalej uviedol ako prechádzalo vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam, pričom po vytvorení nových parciel geometrickým plánom v roku 2004 na základe kúpnej zmluvy z 30. januára 2004 nehnuteľnosti nadobudol navrhovateľ, preto podľa jeho názoru nebol navrhovateľ podľa ust. § 14 ods. 1 správneho poriadku účastníkom reštitučného konania podľa zákona č. 503/2003 Z. z. Voči vydanému rozhodnutiu podal navrhovateľ odvolanie, doručené dňa 3. októbra 2013.

Dňa 28. novembra 2013 rozhodnutím Okresného úradu Bratislava, odbor opravných prostriedkov zn. OU-BA 2/16892/2013 bolo odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušené. Okresný úrad v podanom rozhodnutí uviedol, že Obvodný pozemkový úrad Senica nepostupoval v celom konaní v súlade s ust. § 3, § 14, § 21, § 22, § 46 a § 47 správneho poriadku a podľa ust. § 28 ods. 1 a § 29 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, preto zrušil napadnuté rozhodnutie. Konkrétne však nenasmeroval Obvodný pozemkový úrad Senica ako ma v ďalšom konaní postupovať.

Po vrátení veci Obvodný pozemkový úrad Senica pokračoval v konaní a vydal rozhodnutie, ktoré je predmetom súdneho prieskumu. Rozhodnutie doručoval aj právnenému zástupcovi navrhovateľa na vedomie. Z uvedeného je zrejmé, že správny orgán si nebol istý, či má navrhovateľ postavenie účastníka reštitučného konania.

V prejednávanej veci tak spornou ostala otázka, či navrhovateľ mal postavenie účastníka konania, resp. či sa s navrhovateľom konalo ako s účastníkom konania. Od vyriešenia uvedenej otázky sa následne odvíja aktívna legitímácia navrhovateľa na podanie opravného prostriedku voči vydanému rozhodnutiu.

V prvom rade poukazuje odvolací súd na ust. § 14 ods. 1 správneho poriadku, ktoré vymedzuje okruh účastníkov konania. Z uvedeného ust. okrem iného vyplýva, že účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak. Preukázanie opaku sa vykonáva vydaním rozhodnutia o tom, že určitá osoba nie je účastníkom konkrétneho konania. Inými slovami je možné

konštatovať, že takáto osoba je zo zákona účastníkom konania, kým správny orgán nerozhodol inak. Pokiaľ v predmetnej veci bolo zrušené rozhodnutie o tom, že navrhovateľ nie je účastníkom reštitučného konania, právny stav sa vrátil späť pred vydané rozhodnutie a opäť prislúchalo účastníctvo navrhovateľovi.

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ mal správny orgán rovnaký názor a nepovažoval navrhovateľa za účastníka konania, mal o tom opätovne rozhodnúť, avšak bol viazaný právnym názorom odvolacieho orgánu, ktorý jeho postup považoval za rozporný s ust. § 14 správneho poriadku. V tomto smere sa preto odvolací súd stotožňuje s právnym názorom navrhovateľa, že v reštitučnom konaní mal postavenie účastníka konania. Avšak nie je možné súhlasiť s tým, že správny orgán konal s navrhovateľom ako s účastníkom konania. Dôvodom je, že samotný žalovaný ho nepovažoval za účastníka konania.

Je pravdou, že správny poriadok výslovne neupravuje doručenie rozhodnutia na vedomie, avšak uvedený termín sa v právnej praxi bežne používa a vyjadruje zámer síce doručiť rozhodnutie, alebo inú písomnosť, ale len za účelom oboznámenia sa s jej obsahom. V tomto prípade by takéto doručenie nevyvolávalo žiadne právne účinky a v prípade nepodania oprávneho prostriedku by nemalo ani vplyv na vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia, prípadne vykonateľnosti. Žalovaný sám tvrdil, že rozhodnutie doručoval navrhovateľovi len z dôvodu prebiehajúceho civilného konania.

K prebiehajúcemu civilnému konaniu na Okresnom súde Pezinok sp. zn. 4C/928/2008 odvolací súd uvádza, že dňa 31. októbra 2016 bol vydaný v predmetnej veci rozsudok, kde súd zamietol žalobu, nakoľko dospel k opačnému právnemu záveru ako žalovaný a uviedol, že v rozhodnom období, t. j. v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 prešlo vlastnícke právo na štát bez právneho dôvodu, preto je podľa konajúceho súdu daný nárok podľa reštitučných predpisov a z tohto dôvodu je vlastnícka žaloba vylúčená. Rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť (spis sa nachádza na Krajskom súde v Bratislave). V uvedenom konaní bola podaná žaloba žiadateľov o určenie vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam, o ktoré ide aj v reštitučnom konaní, pričom navrhovateľ má postavenie žalovaného v 1. rade. Cieľom žiadateľov je teda nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktorých súčasťou vlastníkom je aj navrhovateľ, preto ani účelovo nepodali odvolanie voči preskúmanému rozhodnutiu.

Odvolací súd sa vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu nestotožnil s právnym názorom krajského súdu a žalovaného, ktorí nepovažujú navrhovateľa za účastníka reštitučného konania. Navrhovateľ správne tvrdil, že rozhodnutím v správnom konaní môže byť dotknutý na svojich právach, či právom chránených záujmoch, nakoľko bez ohľadu na hmotnoprávne posúdenie a rozhodnutie správneho orgánu o reštitučných nárokoch žiadateľov, konanie sa týkalo aj jeho nehnuteľností, t. j. predmetu jeho vlastníckeho práva, aj keby sa malo týkať len jeho nepatrnnej časti, preto sa s ním malo konať ako s účastníkom konania. Navyše krajský súd sám konštatoval, že žalovaný pochybil, ak o účastníctve navrhovateľa v konaní opätovne nerozhodol. Napokon pre posúdenie otázky účastníctva pred správnym orgánom nemôže byť rozhodná skutočnosť, či bude mať alebo nebude mať v konaní úspech, a to vzhľadom na konečný výsledok správneho konania vo vzťahu k oprávneným osobám, ktoré si reštitučný nárok uplatnili.

Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že navrhovateľ má postavenie účastníka konania v prebiehajúcom reštitučnom konaní, preto sa s ním malo konať ako s účastníkom konania, a preto bol oprávnený aj na podanie oprávneho prostriedku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu postupom podľa § 221 ods. 2 O. s. p. z dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu postupovať v zmysle vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu. Zároveň bude krajský súd povinný doručiť navrhovateľovi, resp. jeho právnemu zástupcovi stanovisko žalovaného z 21. marca 2017.

Podľa § 250ja ods. 4 O. s. p. súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej O. s. p.).

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492 ods. 1 ustanovil, že konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.